

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Voluptas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

¶ fuerimus. Sed hoc non vincit, quin notam eam, quam supra posuimus, à sua potius litera, quam à ^{Quintus} grecanica Romani defumperint. Non est autem hic prætereundus Ciceronis locus, epistola ad Ti- ^{potius mi-}
ronem, quæ incipit: *Quid igitur; non sic oportet?* ubi in vulgatis codicibus scriptum, *Helluo nequissi-* ^{le dictum}
mus sefertia CC. dabat, nullo aprico horto, nullo emissario, nulla maceria, nulla cappa. In veneranda an- ^{multitu-}
tiquitatis codice bibliothecæ Mediceæ, ita Florentie scriptum observavi: *Helico nequissimus H-S. dinem ac-*
CO dabat: id sefertia mille dabat, indicat. Idem hieroglyphicum in multis antiquorum memoris ^{norum.}

sui DEC. VII. COLLEGII FABR. M R. H-S. CO N. LIBERALITATE DONAVIT. & quæ
sequuntur: hoc est, *Decurionibus septimi collegii fabrum municipii Ravennatis sefertia mille nummum.*
Hæc vero etiam apud antiquarum inscriptionum impressores ineptissime corruptissimeq; edita sunt.
Idem in antiquis inscriptionibus indicant & de quibus loco suo, ubi quinquagena-
rii numeri hieroglyphicum prosequemur. Sunt qui milenarium, per miliaria spicæ hieroglyphi-
cum indicent, neque quidem authores absunt, qui genus id segetis nomen à maximo granorum nu-
mero, mille scilicet, accepisse tradant, ut in spica dicum.

XI. XII. & reliqua. CAP. XXVIII.

His igitur eo gestu constitutis, ubi accidisset ut denariis reliqui etiam numeri infra x, adjungendi ^{Undenarii}
Hæsent, trium illi, ut ostensum est, inferiorum digitorum flexionibus porre^ctionibusve signifi- ^{duodenarii}
cabantur: Undenarius quippe, indice ac pollice pro decem circulatis, auriculari mox eo loco, ubi ^{ribe hie-}
unum significat, adflexo: Duodenarius, firma denarii circulatione permanente, annulari ad auri- ^{roglyphi-}
cularem adjecto. Ita reliqui numeri usque ad unum de viginti prout per inferiores digitos osten- ^{cam.}
di, satis explicatum.

XVI. CAP. XXIX.

Quoniam vero sextodecimus numerus inter hos collocatus, ejusque significatio magni apud
Ægyptios momenti fuit, & jam constat numerum eum per medium molliter inflexum, & indi-
cem & policem circulatos significari: nunc quid ipse sibi velit numerus, videamus.

VOL UPTAS. CAP. XXX.

Sane quidem Ægyptii Sacerdotes per ejusmodi numerum eo, ut verisimile est, gestu signatum, vo-
luptatem præcipue Veneream indicabant. Ab eo siquidem annorum numero adolescentuli ad
mulieres consuetudines, & oblegmentsa nequitia inceptant animum applicare, licet ad ter septi-
num usque annum semen infecundum esse dicit Aristoteles. Quod si prolificum sit, vel exigua, vel
imperfecta generari autumat. A bis septimo autem anno pruritus Veneris incitari vult, à quo etiam
tempore pubescere primum incipit, hirpesque imitari, ut Alemaon Cratoniata ait, quæ semen latu-
ræ florēcunt prius. Atque hic ille est atatus flos, de quo sapientia apud authores, ut apud Terentium:

Anni? sedecim, etatis flos ipse. Et Ovid. Philosophiaæ istiusmodi non ignarus, cum Narcissum ostendere vellet ejus jam ætatis, ut amoribus dare operam posset, ait: ^{In Eunuchos}
Jamque ter ad quinos unum Cephisius annum ^{Ovid. Met-}
Addiderat. ^{tam.}
Indicium autem incepti coitus est vox crassior & inæquabilis, quæ secunda fere omnibus hebdo- ^{no cap. 4.}
made, vel saltem incipiente tertia, evenit, & subtilis odor. Aristoteles id *τρεπτίσεν* appellat. Antiqui ^{Hircorum}
nostræ, ut Censorinus ait, *Hirquitallire* dixerunt, & quibus corpus olere incipiatur, *Hirquitallos*. Nam ^{more coitū}
annorum quatuordecim vel *παῖδα*, vel *Φῆλον* appellabant, ad sexdecim vero *εἰρηνεόν*, ut Terentia- ^{appetere.}
num illud obiter interpretetur, *Postquam tu excessus ex epibibis, quamquam εἰρηνεός quoque unica* ^{Censorinus}
locutione Gracis dicitur de grandiore jam adolescentia. Ad stipulantur huic Ægyptiorum commen- ^{Ibidem Pue-}
to Astronomorum traditiones super atatum affectibus: illi enim Lunam ad quintum usque annum ^{bism, εἰρηνεός}
infantem propemodum ductare dicunt; decennium inde Mercurio adscribunt unde illud ejus æta- ^{berem.}

his studiis rerum plurimarum, & mutabilitas, & inconstans, ut modo hoc, modo illud appetantur, hinc gestiunt paribus colludere, temereq; iras colligunt atque ponunt, & ut Horatius ait, *mutantur de arte poë. in horas.* Mox hominem sextodecimo ætatis anno in veneris ditionem devenire afferunt. Ad hunc usque annorum numerum & Servius Tul. & Terentius Varro pueritiam protraxere. Nam Rex in institutionibus suis pueros ad sextumdecimum usque ætatis annum appellavit, ad quintumdecimum Varro Juniores ille à sextodecimo, ad sextum & quadragesimum usque dicit, adolescentes hic ad trigesimum usque. Quod reliquum est ætatis apud illum seniores habentur. Apud Varronem à mensimo ad quintum & quadragesimum, juniores, inde seniores, ac demum senes appellantur. Diversa hæc aliquantulum ætatis descriptio apud Pythagoram, qui vitam hominis quatuor ætates descripsit, viginti unicus annos impertiens: pueritæ quippe: adolescentia, iuventuti quam Latini virilitatem potius appellant, ac senectæ demum: quas totidem anni temporibus a quiparavit, ut suo loco singula tractavimus.

EXCESSUS. CAP. XXXI.

Sedecim pedibus superare benedicendo oratores. Præterea sciendum est, hunc quoque numerum ex eorum esse classæ, qui multitudinem excessus significant. Cum enim dicimus sedecim pedibus superare, intelligimus maximo excedere intervallo. Usurpatum ab Aristide, qui Periclem dixit *εκατόντα πόδων αρισταρχος τοις λόγοις.* Ab Eupoli, ut Bruto ostendit Tullius,

XX. CAP. XXXII.

Signum numeri XX. & XXXIII. Cum vero xx. significare vellent, pollicarem unguem insimile indicis suffragini (ut hoc propter vocabulo) adprimebant: ubi scilicet index ab infami incipit separari. Beda vero, cuius codicem in damno esse suspicor: non enim adduci possum virum tam eruditum ita scripsi, ut inde hieroglyphico ejusmodi admiseret, quippe qui apud eum scriptum legerim, impudici summitatem inter nodos indicis & pollicis arête figendam esse, quod si quis facere mediteret, id sublequetur incommodum, ut neque quo pacto possis tria & viginti commonistrare, neque unum de viginta representare, & alia multa ejusmodi: cum in xxxiii. ostendendis tres illi inferiores digitæ a. & ius contraci, lineæ, quæ palma ejusdem flexu media sit, ita applicandi sint, ut trium graduum spicem præ se ferant. In novem vero & viginti notandis, iidem digitii quantum exporrigi possunt, ad palma usque radicem apprimantur. Quare necesse est decades omnes, indicis & pollicis tantum gestulationibus explicari, nullo eorum in societatem admisso digito, qui partem eam quæ Numerus vocatur, indicent. Ac ne quis autoritate cuiuspiam decipiatur, Erasmus ille multificus, qui scholis in Hieronymum ad Jovinianum, ubi de virginitatis agitur hieroglyphico per coronam expresso, inepta quædam somniaverat, quæ nemo umquam eruditorum cogitasset: cum errorem more recognovisset, dum cognitora, ut ipse dicit, traditurum se profitetur, loco hoc impegit in Bedam, imo in vitiatum Bedam codicem. Eamdem jaçutram fecit in quinquagenarii nota, cum apud Bedam scriptum sit corruptissime de grecæ literæ similitudine, quod loco suo, suæ dabitur luci.

V.O.T. XX. CAP. XXXIII.

Erasmus sua emendat. Cuius pretium mihi videtur, ante aquam vicena hæc amittam, quid sibi velint notæ vot. xx. immis & aris, vel, ut vulgus ait, triumphalibus arcibus, explicemus. Dicimus itaque fieri solitum id in salutis augurium, cum scilicet S.P.Q.R. vovebat hæc vel illa sacrificia se latores, ludos & celebraturos, aut ædes dedicaturos, si præscriptio annorum spatio Respub. in eodem statu permanisset, quo tunc florebat cum vota suscipiebant. Hinc apud Cornelium Tacitum legas, salutis augurium quinque & viginti annis omisum repeti, ac deinde continuari placuisse Claudio Imperatori. Fuisse vero salutis augurium in hunc modum, ait Dion, ut si Deus permittat, salutem populo poscerent: quasi ne salutem quidem à diis petere fas sit, nisi prius hoc ipsum dii conceperint. Observabatur autem quotannis dies una, in qua nullus ad bellum exercitus proficeretur, nemo contra hostem se pararet, nemo pugnaret, quod in bellis civilibus haudquam observari poterat;